

Director: Mihail Rusu
Girant resp: Dr. Ion Frunză
Telefon (Arad) No. 3-31

POPORULUI

Organ zilnic de știri și informațiuni

Redacția și Administrația:
Timișoara, Fabr. Str. Gloriei 4.
Arad, Str. Eminescu 3.

„Serata de pește” sau „Seara de cântărie.”

Nu este titlul vre unui roman senzational în fascicole și nici nu fac vre o invitație specială pentru delectarea prietenilor, ci este aceeași grosolană ofensă adusă limbii statului prin v. o. l. e. n. t. a. s. i. l. n. i. c. i. r. e. — și care nu mai încetează. Zece ani au trecut de la unire, limba românească este, doar limba oficială, iar noi suntem martori cotidiani ai unei astfel de schilodiri oribile. Dacă ochiul s'a deprins deja cu astfel de limbaj, simțul oare nu se revoltă? Cine veghiază oare la demnitatea limbii? ● plimbare pe străzile Aradului este cea mai bună distracție și firmele românești își oferă cea mai umoristă revistă din lume. Spiritul inventiv al minoritarului, încurajat de impasivitatea condamnată a autorităților, este direct genial în inventarea de nume și titluri. Aici „mironi de găteală” colo „fotograf la repezeală” dincolo „la croitorie de modă de femei englezesc și franțuzesc” și așa mai departe. Ani de zile văd aceleași firme și anunțuri și nimeni nu s'a gândit că demnitatea noastră și simțul nostru estetic poate fi jignit cu astfel de grosolanii continue și perseverente.

Fac un apel pentru prieten! Avem o grămadă de societăți, pentru protecția copilului, protecția mamei, protecția mormintelor, a monumentelor și mai mult, ca oameni miiloși ce suntem, și societatea pentru

protecția animalelor. Propun deci să formăm o societate pentru protecția limbii românești! Nu vom chema nici o autoritate să colaboreze cu noi, căci ne va împedica să lucrăm, inițiativa particulară va fi p r o b a b i l mai eficientă și poate că vom reuși astfel în următorii zece ani să îndreptăm barem ceva din ceea ce zilnic se ruinează: să curățim limba de neologisme și idiotisme rău venite. O înaltă datorie morală ne cere să nu lăsăm la infinit schilodirea intenționată a limbii noastre. Înțeleg să culegem flori, dar nu buțueni.

„Radomer”!

Prietenia strânsă dintre Unguri și celebrul lord englez, Rothermere, a dat naștere în afară de glumele reușite ale presei europene, — la o nouă butadă, pe care Ungurii țin s'o relev cu toată fudulia.

Promunțarea numelui vestitului conte, de către vulgul maghiar, nu era un lucru tocmai ușor. Ani întregi, numele lui, a trecut printr'o întreagă serie de sunete, care la un loc numai Rothermere nu dădeau...

Rosemir, Rosemer, Rodzemir, sau și mai și: Roade mere..

Spre a curma această calamitate, ziarulul „Pestl Hirlep” i a venit o idee: să-i dea contelui un nume cât mai unguresc...

Și astfel, Rothermere, a devenit pretutindeni în Ungaria, so norul: Radomer.

Ce o fi zis, în sine strașnicul lord?

„Nebunia dela Timișoara.”

Sub acest titlu, „Socialismul”, oficiosul partidului social democrat, publică un articol din care extragem:

„Din punctul de vedere strict al faptelor, vina în căerării cade în primul rând și asupra autorităților. Este adevărat: congresul sindicatelor comuniste a încercat un început de provocare prin intenția de a și sfârși desbaterile cu o manifestare în jurul unui cadavru transportat special, cu automobilul, noaptea, dela o distanță de 600 de kilometri, într'un oraș cu care mortul n'a avut nici în lin, nici în mâneacă.

„O fi poate adevărată chiar și pretenția autorită-

ților sanitare, că mortul era în a cincea zi, intrase în descompunere, primejduia sănătea și că legea nu permite așa ceva. Poate. Dar aceasta nu era un motiv destul de serios pentru a interzice înmormântarea de clasă, — și de a pretinde să l înmormân-teze ele, autoritățile.

„Vina comunistilor nu este însă mai mică. Ba chiar mai mare.

„Gestul comunistilor cari au tras este nu numai o provocare. Este o crimă, o fapta idioată. Căci în loc să se bucure și ei de lecua de libertate de astăzi, în loc să se bucure că după șase ani de teroare li s'a dat voie să se într-

nească în congres și profitând de aceasta. să se organizeze legal — ei, dimpotrivă, provoacă la măcel, pun copii și femei în linia întâi de bătaie. Provoacă măsuri împotriva le.

„Ce s'a petrecut la Timișoara nu-i de mirare. Sunt unelte ascunse cari au pus totul la cale. Căci mortul de la Cămpina n'a fost transportat la Timișoara, așa, de florile mărilor. Copiii și femeile din jurul catafalcului dela căminul muncitoresc nu se aflau acolo din întâmplare. Provocarea cu gloanțe n'a fost opera unui dement. Nu. Totul a fost calculat. S'a contat până și pe neîn demânarea poliției gata ori când să aprindă fiiiul. Șefii comunisti s'au gândit chiar la urmări. Dizolvare, teroare... Dar tocmai asta căutau! Moscova n'are nevoie de sindicate. Moscova n'are nevoie de cotizanți. Moscova n'are nevoie de legislație muncitorească, democarată. Moscova știe una și bună: îi trebuie agitație cu orice preț. — chiar cu prețul sângelui de muncitor nevovot; iar monitorilor cu milioane de cerovoneți nu le priesște decât acivitatea clandestină. E tare fructuoasă.”

Climenceau și Tara Românească.

D. Moroieniu, profesor la Academia comercială din Cluj și deputat aflându se la Paris, a fost primit de d. G. Clemenceau, care între altele, i-a spus:

— Știu tot ce a suferit România altă data și până la ultima mea suflare, mă voiu interesa de soarta frumoasei d-voastre țări.

Avalanșa impozitelor...

Pe luna Ianuarie, încasă rile statului s'au soldat un deficit de 1.377.520.000 lei, față de cheltuieli.

O singură explicație se poate da acestui extraordinar deficit: criza economică e așa de grozavă, în cât marea masă a contribuabililor se găsește în imposibilitate de a și plăti dările către stat.

Ceea ce este și mai trist aflăm că guvernul, proiectează așa zisa rectificare a impozitelor, care, nu va fi, în realitate, de cât o nouă sporire a lor!

Se vede deci, destul de clar, că guvernul, cu tot împrumutul încheiat, nu poate face față situației și este nevoit să recurgă la o nouă asuprire a contribuabililor,

— deși, pe când se afla în opoziție, partidul național-fărănist a agitat violent chestia impozitelor, mergând până acolo în propaganda sa, că făgăduia scăderea lor într-o mare măsură.

Situația este nespuse de tragică iar consecințele le vom resimți, atât cei dela orașe cât și masa cea mare a poporului dela sate.

Așa stând lucrurile, este sigur că nici majorarea a cum realizată a impozitelor și nici „rectificarea” ce se proiectează, nu vor îmbunătăți situația financiară, iar încasările statului cu toată fiscalitatea excesivă ce s'a deslănțuit, nu va putea da bune rezultate, — așa încât avalanșa de impozite prevedem că va continua.

Situația noastră economică.

Foarte multă lume a început să se întrebe ce foloase ne au adus împrumutul, stabilizarea și reforma legilor economice, interzinsă de guvernul actual.

Lipsurile și suferințele sunt atât de mari încât nedumerirea și desamăgirea publicului sunt foarte firești. Zăcărnicia eforturilor și sacrificiilor impuse locuitorilor țării, timp de aproape un deceniu, în numele politicii de refacere și consolidare „prin noi înșine” a făcut ca toată lumea să vadă în împrumut și stabilizare, leacul spontan al tuturor relelor. Astăzi, când iluziile au fost alungate de aspră realitate a crizei economice, cei mai entuziaști susținători din trecut ai stabilizării sunt și cei mai desamăgiți acum.

Privite cu obiectivitate, reformele înfăptuite până acum se dovedesc totuși corespunzătoare așteptărilor bine chibzuite. Împrumutul și stabilizarea n'au putut să alunge manifestările crizei economice însă au îndeplinit la timp principală lor misiune: au asigurat stabilitatea monetei. Nu e de prisos să reamintim că cu puține zile înainte de stabilizare, piața schimbului românesc a tre-

cut printr-o criză gravă, căreia nu i a lipsit mult pentru ca să deslănțue prăbușirea leului. Dacă nu s'ar fi produs la timp scutirea creanței de 75 milioane mărci aur din acordul dela Berlin, Banca Națională n'ar fi putut face față cererilor mari de devize. Or, nici cu produsul creanței germane nu s'ar fi putut asigura multă vreme stabilitatea leului. Deficitul balanței comerciale, însemnate plăți externe și lipsa de credite din afară, ar fi absorbit curând cele 75 milioane mărci și ar fi făcut inevitabilă prăbușirea leului.

Împrumutul și stabilizarea au scăpat țara de această calamitate. Deabia azi, vedem că deși dispune de toate acele mijloace puternice pe cari i le au adus stabilizarea legală. Banca Națională are de luptat cu dificultăți, pentru ca să anihileze efectele crizei economice și ale deficitului balanței de plăți asupra stocului său de acoperire.

Dacă n'ar fi decât acest singur rezultat și încă n'ar mai fi îndreptățită negarea foloșelor stabilizării. Dar ea a mai prilejit și altele. Nu trebuie să uităm că mulți

miș împrumutului s'au putut lichida deficitele bugetare ale anilor trecuți, deficite cari însumau în afară de cele peste șase miliarde datorii către furnizorii statului și câteva milioane avans temporar al Băncii Naționale către tezaur. În prezenta stabilizării erau dar îngrămădite un complex de stări nesănătoase în finanțele țării, cărora nu le trebuia decât un simplu sdruncin al schimbului pentru ca deruta financiară să fi fost deslănțuită.

Acum, după ce prin plățile

statului, Banca Națională își va fi epurat portofoliul, ne este îngăduit să sperăm că va întreprinde mult așteptata acțiune de îndestulare cu credite a pieții. Ea poate și trebuie s'o facă.

Cât privește măsurile de ordin legislativ economic, luate în timpul din urmă, ele încă nu au avut timp să producă efecte îndejuns de vizibile. Câteva faptele pot totuși fi socotite ca indiciu sigur că așteptările bune îndreptățite nu vor fi zadarnice.

Turneul Societății Scriitorilor Români

Societatea scriitorilor români a aranjat pentru seara zilei de 19 Aprilie ora 9, o serie de șezători literare la Timișoara 20 Aprilie la Arad și 21 Aprilie la Oradea Mare. Vor citi din operele lor scriitorii Gh. Brăescu, G. Grgorian, I. Minulescu, C. Teodorian, C. Pavelescu, V. Savel, Al. A. Stamatiad și G. Topârceanu.

Rezultatul alegerilor parțiale de Duminică.

În ziua de 14 Aprilie au avut loc alegeri parțiale, în cinci jud. din țară. Rezultatul alegerii dela Arad l'am comunicat în numărul nostru de ieri. Dăm mai jos celelalte patru rezultate:

La Vlașca a fost ales dl. Nichifor Crainic, guvernamental, cu 28.843 voturi, față de candidatul liberal care a intrunit 13.661 voturi.

La Vaslui, a fost ales dl. Al. Lapedatu, candidatul liberal, câzând candidatul guvernului.

La Roman, a fost ales dl. I. Tătărescu liberal, câzând la fel candidatul guvernamental.

La Cetatea Albă, a fost ales cu 36.045 voturi, dl. Gh. Stănev, candidatul guvernului, față de candidatul averescan, lupist și iorgist, cari au intrunit în total 5335 voturi.

Polemici

Din partea unui celor primim următoarele rânduri, pe cari le publicăm cu plăcere.

Dle Director,

În ziarul d'astă V. P. sau pus de mai multe ori întrebarea, dacă la noi bolșevismul prezintă vreun pericol. Scriitorul acestor rânduri, sunt cu totul de altă părere, și anume, că la noi bolșevismul prezintă pericol, și încă mare, tocmai așa de mare, ca și acel altceva Bolșevismul de 10 ani a făcut la noi o propagandă continuă, formându-și nucleu, nu numai la Graniță în câteva centre, ci în toată țara, manifestându-și idelle la toate ocaziile, mai cu

seamă acuma, când se bucură de libertate nemeritată pentru ei. Acest pericol trebuie combătut cu toate puterile din vreme, însă combaterea pe calea legii, nu este de ajuns, subsemnatul cred că va fi bine să fie combătuți și prin propagandă, adică, înființarea de syndicate muncitorești pe baze naționale, prin cari ar fi o bună arenă pentru combaterea lui.

Arad, April 13 1929.

Cu deosebită stimă:
Muncitor.

Cinematografele din Timișoara.

Cinema Cetate

17 Aprilie

Unul contra șapte
cu Harry Piel

Cinema Fabrică

17 Aprilie

Prințul ORLOFF
cu L. W. H. Sherman și
P. W. H. Garon

Cinema Meșala

17 Aprilie

ȘTIRI DE TOT FELUL.

Complot comunist, descoperit în sudul Basarabiei

In regiunea Teslac, din sudul Basarabiei, descoperindu-se un vast complot comunist, autoritățile militare lichează.

A fost arestat Vasile Stoianev, șeful organizației comuniste.

Intréaga zonă a fost perchezitionată de autoritățile militare.

Din Timișoara

Dela redacția noastră

Proces de milioane

Goldman Alexandru și cumnatul său Klug, făceau egoș de bijuterii, afacere care mergea destul de bine. Până într-o bună zi Goldman cam bănuie că cumnatul său, care mai mult în străinătate decât acasă l'ar cam încâli cu câștigul. Tovărășia se desfăcu și Goldman lădu în judecată pe Klug cerându-i despăgubiri 4.200.000 lei. Acuzația nefiind deajuns de fondată, Klug a fost achitat, iar tribunalul condamnă pe Goldman la plata heltuelilor de judecată, cam 65.000 de lei.

Când se va desveli monumentul lui E. Murgu?

Monumentul lui Eftimie Murgu, învățatul și marele lup'ător politic pentru biruința românilor din Banat, va fi desvelit în ziua de 28 Aprilie a. c. la Bozovici-Caraș.

Cu acest prilej comitetul inițiator a organizat mari serbări populare naționale precum și congresul Asociațiunii culturale bănățene.

Afață de acestea, tot la Bozovici va avea loc în ziua de 28 Aprilie și concursul general pentru corurile și fanfarele făcându-se din județele Caraș, Severin și Timiș-Torontal.

Serbările vor fi onorate cu prezența regentei și membrilor guvernului.

Rachete pentru tenis repară în mod special

Firma A. Braun

Magazia de instrumente muzicale
Arad Str. Cloșca 2.

Anunț! Să aduce la cunoștință On. public, că prăvălia mea am transformat-o complet.

Magazie specială pt. rufe de băieți

In continuu se află în magazie dintre cele mai frumoase Baby, pt. fetițe și băieți. Pijama, albituri și tricouri de băieți. Expoziție splendidă de mărfuri.

După măsură primesc comenzi

Albituri pt. Dame bărbați și copii. Cele mai reduse prețuri

Fără nici o obligație de cumpărare rog vizitați-mă la magazia. — Mare asortiment

Comanda preluată în termen de 24 ore se efectuează. **Rudolf Klein**

Magazia de haine de băieți. **Arad, Str. Eminescu 6.**

Căutăm vânzatori de ziare

Doritori să se prezinte în bui. Bert helot 19 Timișoara

O măsură bună.

Ministerul sănătății a hotărât, ca debitanții cari au sticle cu băuturi alcoolice dela fabricile și distileriiile ce nu mai funcționează, să aplice pe acele sticle banderola de garanție.

In cazul, când comercianții, nu-și iau răspunderea conținutului sticlelor, sticlele vor fi retrase din comerț.

In această privință s'au dat instrucțiuni inspectoratelor generale sanitare.

In sfârșit!!

Respirăm mai ușurați. S'a găsit leacul grozavei crize ce bântuie. Ne vine fericirea, așa ne anunță ziarele din București. Guvernul a hotărât să redeschidă cazinourile dela Sinaia și Constanța. Vom putea de acum înainte să perdem francii, să ne „cușăm” în țară, pentru asta nu vom mai avea nevoie să plecăm în străinătate apoi, se va reînființa loteria pe clase.

Atâtea și atâtea ocaziuni pentru a ne procura fericirea cu câți ăa poli!

Proces de pruncucidere

Astăzi trebuia să se judece cazul femeii Galfy Elisabeta, care este acuzată de a-și fi ucis copilul. Judecătorii era Dnii Orezeanu și Dr. Mayer. Din cauza lipsei avocatului acuzatei, Dr. Veliciu, procesul este amânat pentru 3 Mai.

Iarăși contrabanda dela Oilaca

In curând va veni în desbatere procesul subcomisarului Monda Vasile, amestecat în contrabanda dela Oilaca, pentru luare de mită.

„Virradat” și-a încetat apariția

Ziarul comunist din Arad „Virradat” ne anunță că pe ziua de azi își încetează apariția, din motive materiale. Noi credem că toate motivele mai puternice au hotărât dispriția ziarului de învăț și socială. Într-o apariție mai târzie după cum se constată direcția, nu prea credem.

Din Lugoj

Sinuciderea unei Dne din societate

Dna Patzl Anna suferea de mai multă vreme de mania persecuției, din care cauză fu internată în spital, dându-i spre îngrijire și o soră de caritate. Dna Patzl profitând de momentul când sora eși din cameră, se spânzură utilizând pentru aceasta cearceaful patului. Faptul fu imediat observat, cearceaful rupt, dar Dna Patzl nu era decât un cadavru.

Unde duc descân-tecele țigăncei

Țăranul Zinner Iănoș avea, ca tot omul încurcături și un proces cu un vecin. Pentru ca să fie mai sigur că va câștiga procesul se adresează țigăncei Ciurar Ileana, ca să-i facă niscaive descân-tece. Ea se angajă imediat, cu condiția să i dea 15.000 de lei și alim-mente în valoare de 4000 de lei. Întâmplarea făcu că judecătorii să fie de altă părere, și procesul fu pierdut. Furios pe țigancă o denunță parchetului, care o condamnă pentru excocherie la o lună închisoare și 1000 de lei despăgubiri.

Cursul devizelor în Arad

Dolarul	167 lei 25 b.
Lira sterlină	818 " 50 "
Francul francez	6 " 60 "
Lira italiană	8 " 85 "
Cor. cehoslovacă	4 " 90 "
Schillingul austr.	23 " 25 "
Dinarul	2 " 93 "
Marca germ.	39 " 80 "
Pengő-ul ung.	29 " 50 "

Dir. Orf. „Regina Maria” Arad
Nr. 1a9—1922.

Publicațiune

Se aduce la cunoștință celor interesați că în ziua de 27 Apr 1929 ora 4 p. m. se va ține la orfelinatului „Regina Maria” din Arad Str. Vicențiu Babeș Nr. 11—13 licitațiune publică cu oferte închise, în conformitate cu art 12—83 din Legea Contabilității Publice, pentru furnizarea cărnei, sâniei și grăsimii necesare acestui așezământ în cursul anului 1929

Arad, la 16 Aprilie 1929,

Director

Nester Blaga

Cetiți și răspândiți
„Voința Poporului”

Imprumutul orașelor Ardelene

Cluj. — Profitând de prezența delegaților orașelor din Ardeal la conștințirea dela primărie, în vederea recăștigării terenurilor expropriate primăria din localitate a adus la cunoștința delegaților faptul că se află în posesia unei oferte de împrumut, făcută de un consorțiu englez. Oferta este destul de convenabilă și în ea se accentuează că data împrumut se face colectiv de mai multe orașe, condițiunile devin mai avantajoase. De aceea primăria din Cluj u cerut orașelor ardelene să se pronunțe dacă aderă la ideea unui împrumut colectiv și să se înscrie cu sumele ce le trebuiesc, această aderare neangajându-le cu nimic până nu se va discuta amănunțit oferta. Au subscris următoarele orașe:

Sebeș 20 milioane, Satu Mare 120 milioane, Aiud 30 milioane Sibiu 100 milioane, Gherla 100 milioane, Oradea 400 milioane Arad 600 milioane, Orăștie 6 milioane, Dumbrăveni 10 milioane, Sighișoara 40 milioane, Bistrița 80 milioane, Sfântul Gheorghe 30 milioane.

Clujul are nevoie de 500 milioane lei.

Orașele vor trebui să prezinte un inventar de avere, că care să garanteze împrumutul.

După cât se crede, acest împrumut colectiv se va realiza cu 7 la sută la 92 cursul de emisiune.

Anunț

Onorații membrii a Societății de Patinaj din Arad sunt rugați a libera în 3 zile dulapurile ocupate pentru sezonul de patinaj și sezonul de tenis încă din anul trecut. În contrar la cererile vor fi depărtate de Direcțiune iar obiectele găsite vor fi depozitate la servitor.

Penru aceste obiecte Societatea nu ia nici o garanție

Învățător diplomat

instruește băieți pe clasele elementare maghiară dă oară de lecții private cu o plată redusă

Simion Alexandru
Eminescu No. 16.

Cinematograful Elizabeta

ISPITA TRUPULUI

In rolul principal:
Emil Jennings
Prețuri Normale

Birou de ziare librăria „Patria” LUGOJ

Asortiment mare de cărți literare românești și revizite de birou, depozitul tuturor ziarelor și revistelor din țară și străinătate.

Piane

cu plățire în rate
de la 2500 până la
8000 lei

la Melis

Arad, Piața Avram Iancu
No 21.

În vederea dispozițiunii Marelui Stat Major, ca toți ofițerii de rezervă să-și completeze echipamentul necesar de îmbrăcăminte la croitoria militară.

N. ARITON din ARAD
STRADA BUCUR No. 14.

confectionează cu mare reducere
de prețuri și avantajii de piață
orice

Zilnic se capată pește
și proaspăt de tot
la firma

Iosif Cuitwă
Calea Banțului

Samuil Gartner

depozit de biciclete, de articole electrice și
apeduct. Intreprindere de canalizări. Ateliere
montări speciale și mecanice..
ARAD, Str. Brătianu 2-4.
Pal. Minerilor

Nu vă măriți fotografia la fotograf

fiindcă eu vă pictez în mod natural și pe același preț în
Sunt pictor diplomat în străinătate.

Funcționarilor cu plățire în rate
Roagă sprijinul on. public

Gligorin, pictor

Timișoara-Jozefin Str. Bonaer 19

Cetitorilor V. Poporului 5%, reduce. e. Cant. age

Cetiți zilnic și răspândiți

„Vointa Poporului”

Singurul cotidian românesc de
frontiera de Vest

Magazin de modă
pt. femei și bărbați

Lukács și Com

Timișoara, Str. Mercy

Vânzare pe bani în numerar și în rate

Depozit de stoffe de fabrică pt. bărbați și femei

Acelora cari se referă la acest ziar, li se acordă
o reducere de 2 proc